

Materiál na rokovanie

Hospodárskej a sociálnej rady SR

dňa 18. 8. 2025

k bodu rôzne

Stanovisko ZMOS

k bodu Rôzne

Reforma financovania sociálnych služieb a jej dopady na územnú samosprávu

Všeobecne k návrhu :

Pripravovaná reforma financovania sociálnych služieb, ktorý by mala byť účinná od januára 2026, predstavuje zásadnú zmenu v systéme financovania s dôrazom na dlhodobú sociálno-zdravotnú starostlivosť a služby podmienené odkázanosťou. Jej cieľom je zabezpečiť fyzickú aj finančnú dostupnosť služieb, zvýšiť ich kvalitu a udržateľnosť financovania.

Reforma zahŕňa:

- zavedenie nového príspevku na pomoc pri odkázanosti,
- úpravu a zjednotenie posudkového systému,
- nastavenie financovania tak, aby verejní aj neverejní poskytovatelia mali rovnaké podmienky,
- zmenu kompetenčného rozdelenia medzi obcami a vyššími územnými celkami.

Návrh reformy reaguje na demografické starnutie obyvateľstva, rastúci dopyt po službách, nedostatok kvalifikovaného personálu, regionálne rozdiely a potrebu prepojenia sociálnych a zdravotných služieb. Nový legislatívny rámec má byť prijatý do konca roka 2025, implementácia 1. fázy prebehne v roku 2026, pričom ďalšie úpravy po tomto termíne sa budú týkať ďalších skupín prijímateľov.

ZMOS tento návrh materiáli predkladá vzhľadom na časovú nutnosť prípravy legislatívy a financovania, aby sa predišlo ohrozeniu poskytovania sociálnych služieb od budúceho roka. Keďže čas na prípravu je obmedzený a konkrétne legislatívne návrhy zatiaľ neboli predstavené, považujeme za kľúčové pokračovať v odbornej diskusii a konzultáciách, ktorých výsledkom bude návrh legislatívy a udržateľný systém. Osobitne zdôrazňujeme, že financovanie novej sociálnej

služby nesmie byť na úkor súčasných podielových daní samospráv, ale musí byť kryté dodatočnými zdrojmi.

Medzičasom sa z iniciatívy SK8 uskutočnil 5. augusta 2025 okrúhly stôl k tejto téme, na ktorom sa z dôvodu letných dovolení nezúčastnili zástupcovia príslušných rezortov. Pokračovanie odborného okrúhleho stola sa uskutoční 26. augusta 2025 v Trnave za účasti ZMOS, ÚMS, neverejných poskytovateľov a predstaviteľov rezortov práce a financií.

Pripomienky k návrhu :

Časová realizovateľnosť – Je potrebné realisticky posúdiť, či je implementácia prvej fázy reformy do roku 2026 reálna, a to vzhľadom na legislatívny proces, tvorbu metodík a zabezpečenie kapacít poskytovateľov. Zároveň treba jasne definovať metodiku pre prax, najmä ak sa prvá fáza bude týkať opatrovateľskej služby a denných stacionárov, ako bude následne prebiehať zavádzanie pri pobytových službách, vrátane harmonogramu a nastavenia doplatkov.

Finančné krytie – Keďže samotná Koncepcia reformy financovania sociálnych služieb jednoznačne hovorí o zavedení nového systémového prvku, ktorým má byť príspevok na pomoc pri odkázanosti, pričom ten bude mať podľa odhadov pomerne vysoký dopad na štátny rozpočet, avšak bez neho nový financovania sociálnych služieb považujeme prakticky za nevykonateľný žiadame, aby bolo jasne komunikované stanovisko rezortu financií, či s odhadovaným objemom finančných prostriedkov štátny rozpočet ráta. Upozorňujeme, že financovanie založené primárne na príjmoch z DPFO (podielová daň samospráv) neposkytuje dostatočnú istotu pre pokrytie očakávaných nákladov. Je nutné definovať doplnkové zdroje a preveriť stav rokovaní medzi Ministerstvom financií SR, Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR a zdravotnými poisťovňami o spolufinancovaní a prepojení zdrojov.

Záver:

ZMOS požaduje čo najskoršie predstavenie a konzultovanie návrhu legislatívy, ako aj doriešenie dodatočných zdrojov financovania do nového systému financovania sociálnych služieb, pričom reforma financovania nemôže byť na úkor súčasných podielových daní samospráv.

doc. PaedDr. Jozef Božík, PhD.

predseda ZMOS